

Fraværet i videregående stabiliserer seg - analyse av foreløpige fraværstall 2017-18

To år etter fraværgrensen ble innført viser foreløpige tall at fraværet i videregående holder seg relativt stabilt med fjorårets nivå, men med en liten økning i timefraværet.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 28.08.2018

Målt i median er dagsfraværet fortsatt 3 dager. Timefraværet har hatt en liten økning fra 9 til 10 timer. I gjennomsnitt har fraværet gått noe opp også for dager (0,4 prosentpoeng).

Hovedfunn:

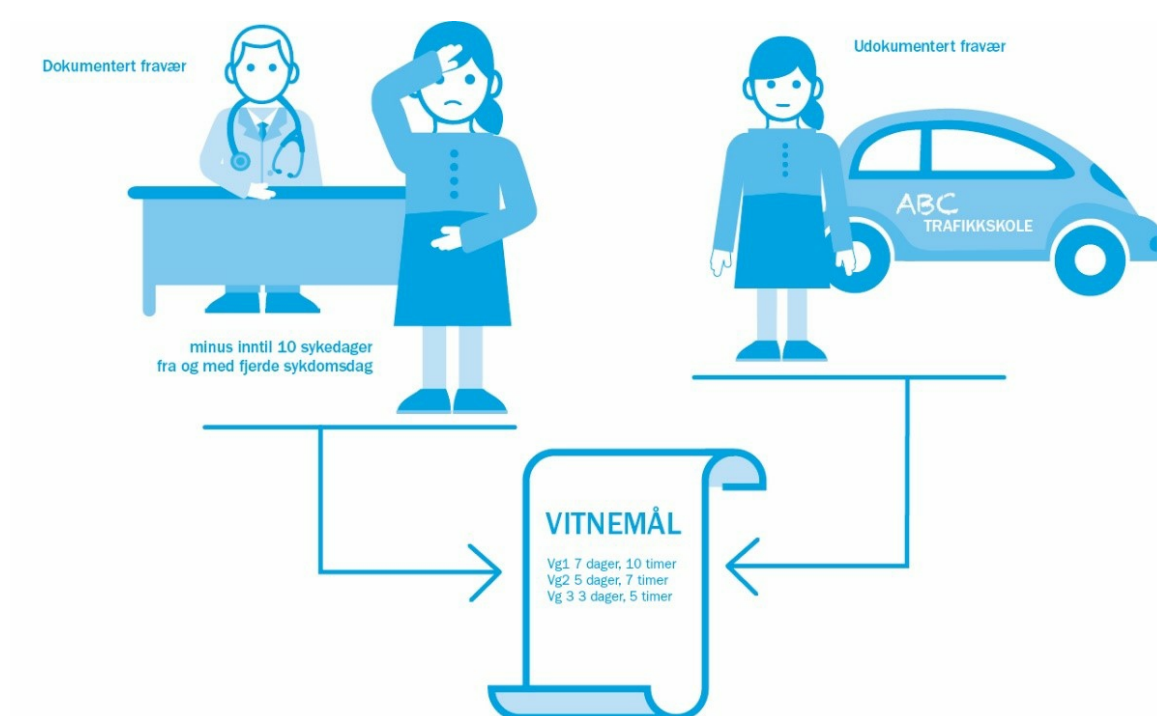
- Fraværet holder seg stabilt, med en liten økning i timefraværet
- Økte forskjeller i fraværet til elever på studieforberedende og yrkesfaglige utdanningsprogram
- Timefraværet har gått opp på Vg2 og Vg3, ikke på Vg1
- Litt færre elever blir stående uten vurderingsgrunnlag (IV)
- Andelen IV har gått ned i små fag
- Av fellesfagene er det flest som får IV i kroppsøving Vg2
- Andelen som slutter fortsetter å gå ned

Hva viser fraværstatistikken?

Fraværstatistikken viser hvor mye fravær elevene vil få oppført på vitnemålet etter hvert skoleår. Dette fraværet rapporterer hvor mange hele dager og timer eleven har vært borte,

ikke hvilke fag eleven har fravær i. Hvis fraværet er dokumentert, kan inntil 10 sykedager strykes fra vitnemålet, fra og med fjerde sykedag. Timer strykes ikke.

Fraværet som føres på vitnemålet er altså ikke det samme som fraværet skolene fører knyttet til fraværgrensen. Statistikken kan derfor ikke brukes til å si noe om hvor mye fravær en elev har i et bestemt fag, eller hvor mye fravær som er dokumentert eller udokumentert. Du kan lese mer om forskjellene i reglene om fraværgrensen og føring av fravær på vitnemål her.

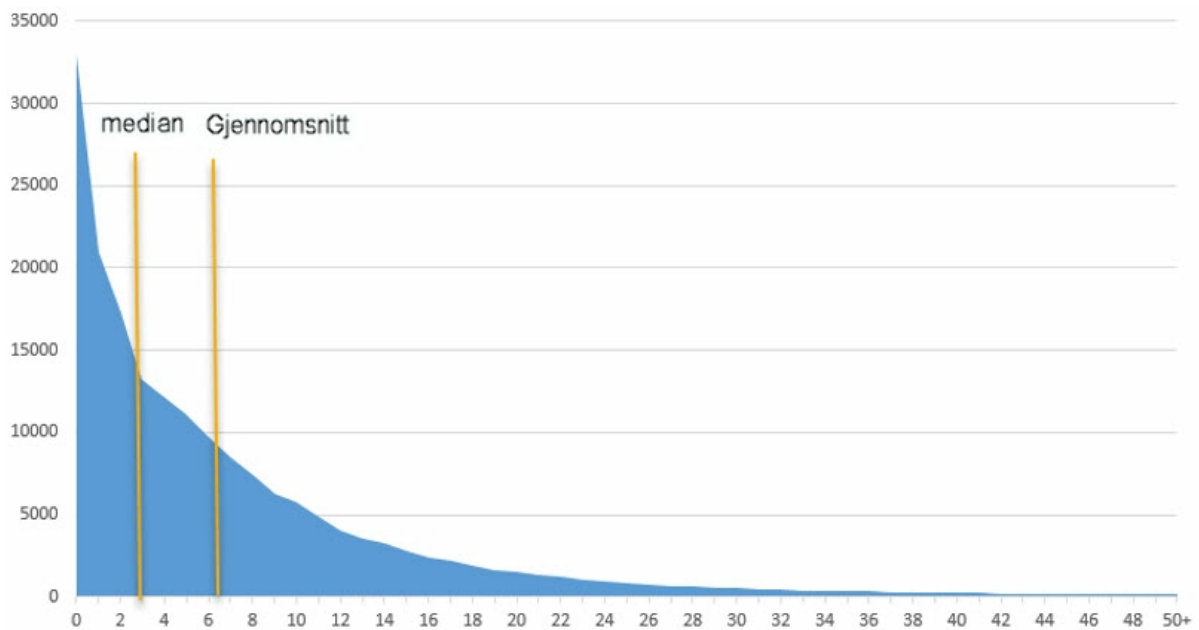
At tallene for 2017-18 er foreløpige innebærer at registreringene ikke har vært gjennom en fylkeskommunal revisjon. Normalt vil det kun være marginale forskjeller mellom foreløpige og endelige tall. Endelige tall publiseres i oktober.

Hvorfor bruker vi median?

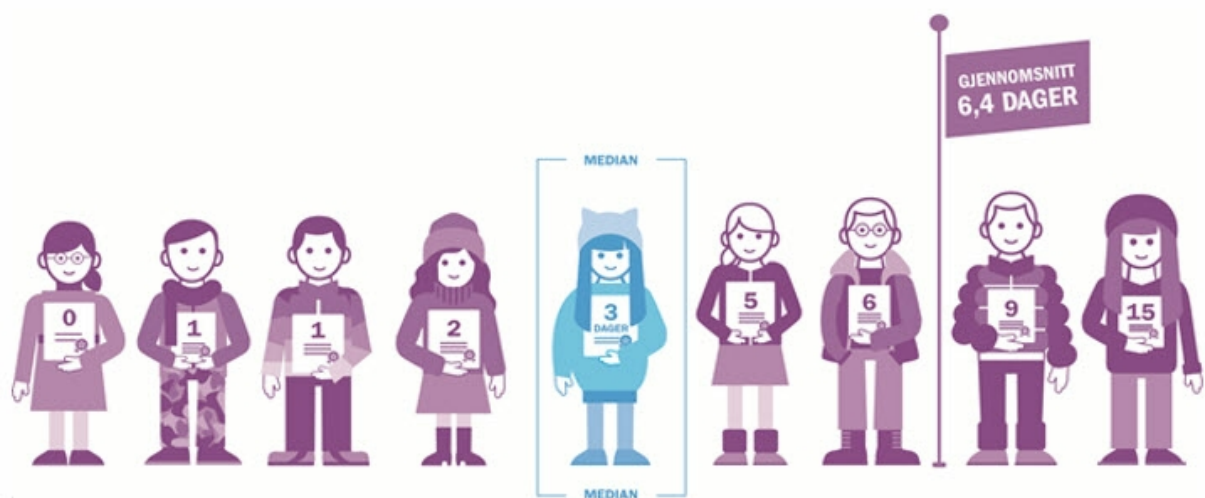
Når det er så store forskjeller i fraværet til enkeltelever, så er det bedre å bruke et annet mål enn gjennomsnitt. Medianen gir et riktigere bilde enn gjennomsnittet av hvor mye fravær det er vanlig for elever å ha. Det er fordi medianen ikke påvirkes like mye som

gjennomsnittet av at noen veldig få elever har veldig høyt fravær. Sammen med median kan gjennomsnittet imidlertid også si noe om fordelingen, til tross for at den er ujevnt fordelt. Derfor publiserer vi også tall på gjennomsnittlig fravær. I gjennomsnitt hadde elevene i videregående 6,2 dager og 17,2 timer fravær skoleåret 2017-18.

Medianfraværet er 3 dager og 10 timer

Når vi skal finne medianen, kan vi se for oss at vi setter alle elevene opp i en stigende eller synkende rekkefølge ut ifra hvor mye fravær de har. Medianen er da den verdien som deler elevene i to like store grupper. For dagsfravær er denne verdien 3 dager, for timer er den 10.

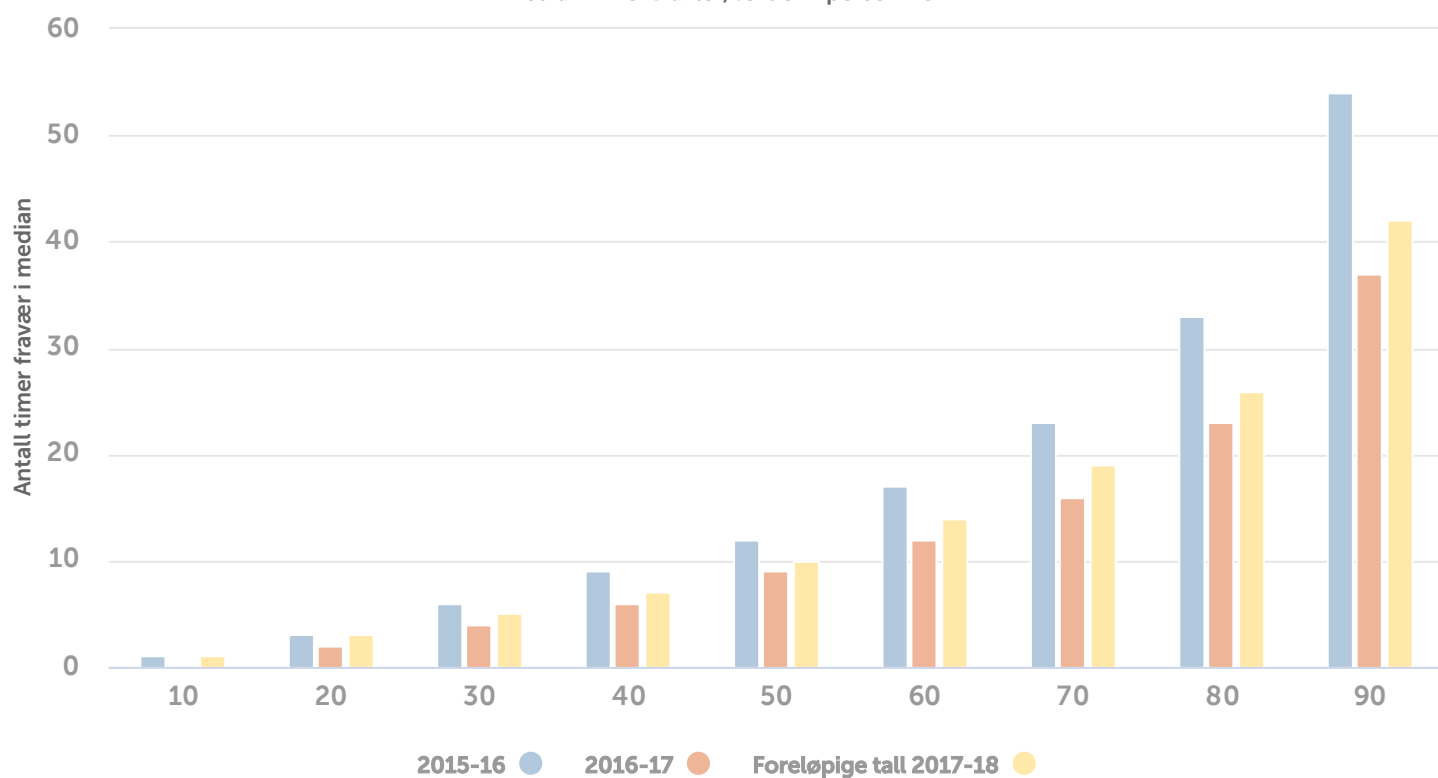

Fraværet holder seg stabilt, med en liten økning i timefraværet

Timefraværet har gått opp fra 9 til 10 timer fra i fjor. Timefraværet har økt for alle gruppene, fra de med lavest timefravær til de med det høyeste. Elevene med det 10 prosent høyeste fraværet har økt timefraværet med fem timer, noe som tilsvarer en økning på 14 prosent.

Figur 2. Median timer fravær, fra det ti prosent laveste til det ti prosent høyeste fraværet. 2015-16 til 2017-18

Median timer fravær, fordelt i persentiler

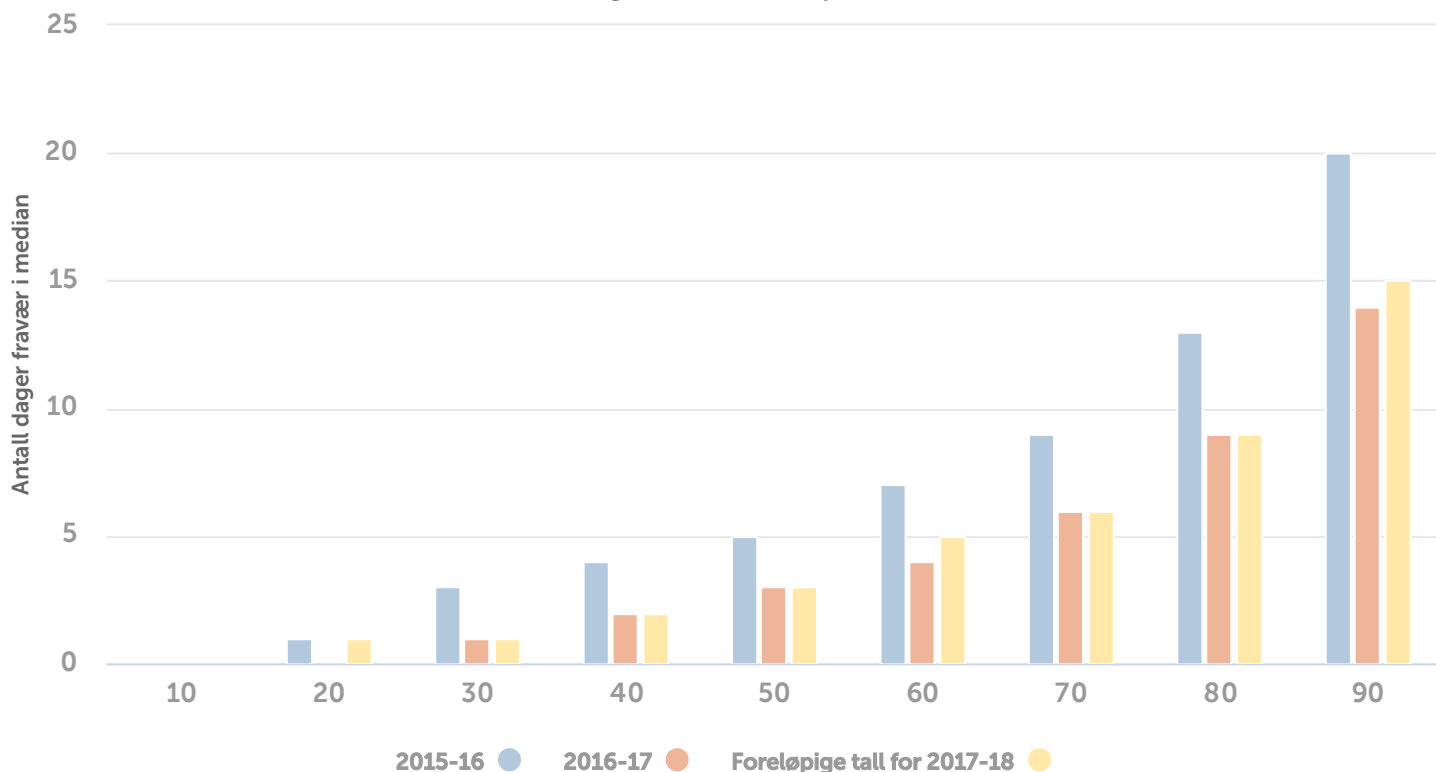

Medianfraværet til elever i videregående er, som forrige skoleår, 3 dager. Gjennomsnittet er over dobbelt så høyt (6,2 dager). Vi ser en liten økning i dagsfraværet for elevene med høyest fravær. Det er nærmere 17 000 elever med over 14 dager fravær skoleåret 2017-18, noe som er en økning på 2 000 elever. Det er allikevel betraktelig færre enn før fraværsgrensen ble innført. I 2015-16 var det i overkant av 28 500 elever med mer enn 14 dager fravær. Elevene med høyest fravær har 25 prosent lavere dagsfravær i 2017-18 enn før fraværsgrensen ble innført. Fraværet for elevene med det laveste dagsfraværet, 0-dager, er uendret fra

i fjor. Over 33 000 elever har 0 dager fravær.

Figur 3. Median dager fravær, fra det ti prosent laveste til det ti prosent høyeste fraværet. 2015-16 til 2017-18

Median dager fravær, fordelt i persentiler.

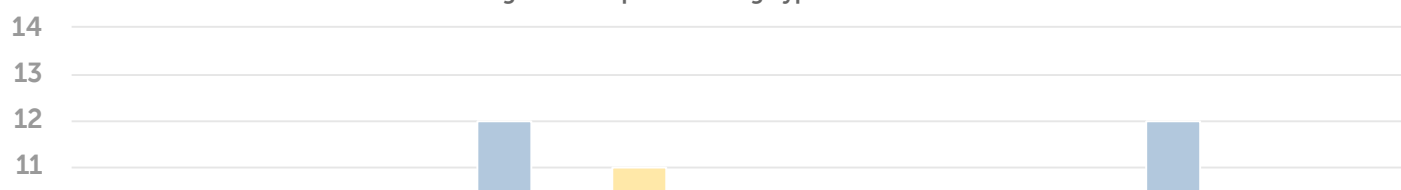

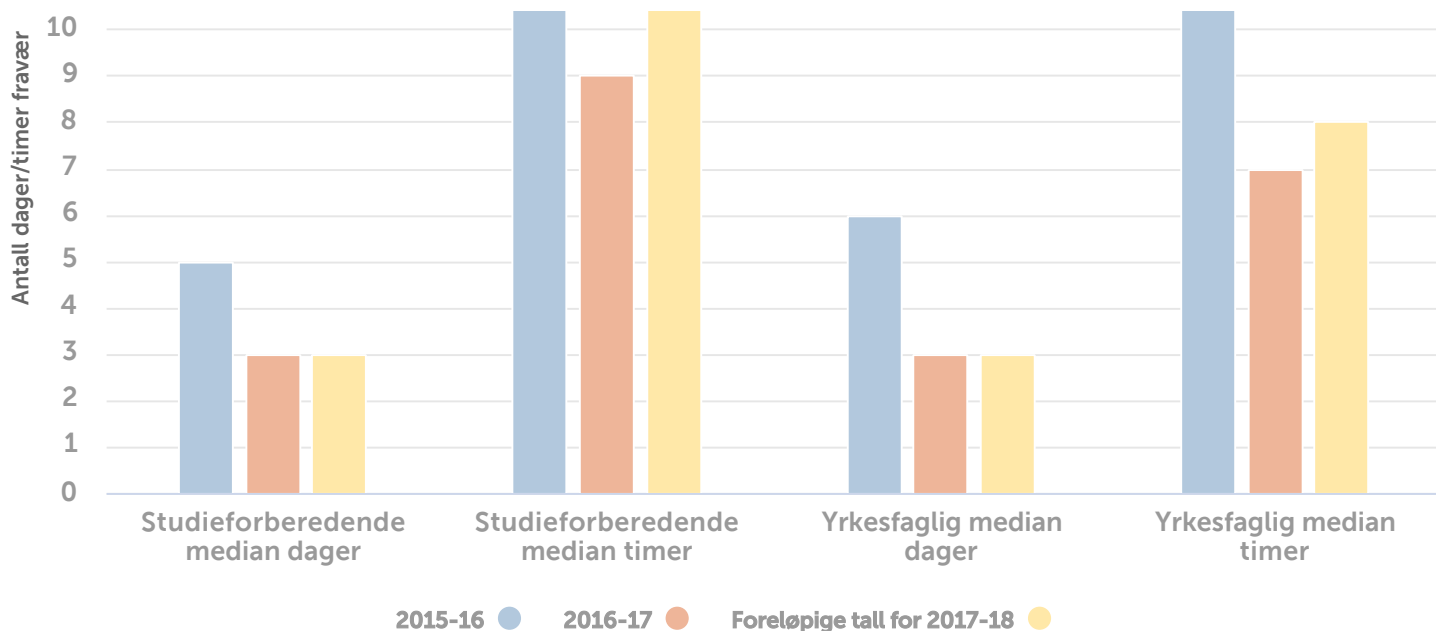
Økte forskjeller i fraværet til elever på studieforberedende og yrkesfaglige utdanningsprogram

Dagsfraværet har ikke endret seg fra i fjor til i år. Det er fortsatt 3 dager, noe som tilsvarer en nedgang på 40 prosent i forhold til nivået før fraværgrensen ble innført. Timefraværet har derimot gått opp. På studieforberedende utdanningsprogram gikk timefraværet opp med to timer, mens det på yrkesfaglig utdanningsprogram gikk opp med én time. Skoleåret 2017-18 hadde elever på studieforberedende utdanningsprogram 3 dager og 11 timer fravær målt i median. Elever som går yrkesfaglige utdanningsprogram hadde 3 dager og 8 timer fravær. Elever på studieforberedende utdanningsprogram har 20 prosent høyere timefravær enn elevene på yrkesfag.

Figur 4. Median fravær i dager fordelt på utdanningstype fra 2015-16 til 2017-18.

Median fravær i dager fordelt på utdanningstype fra 2015-16 til 2017-18

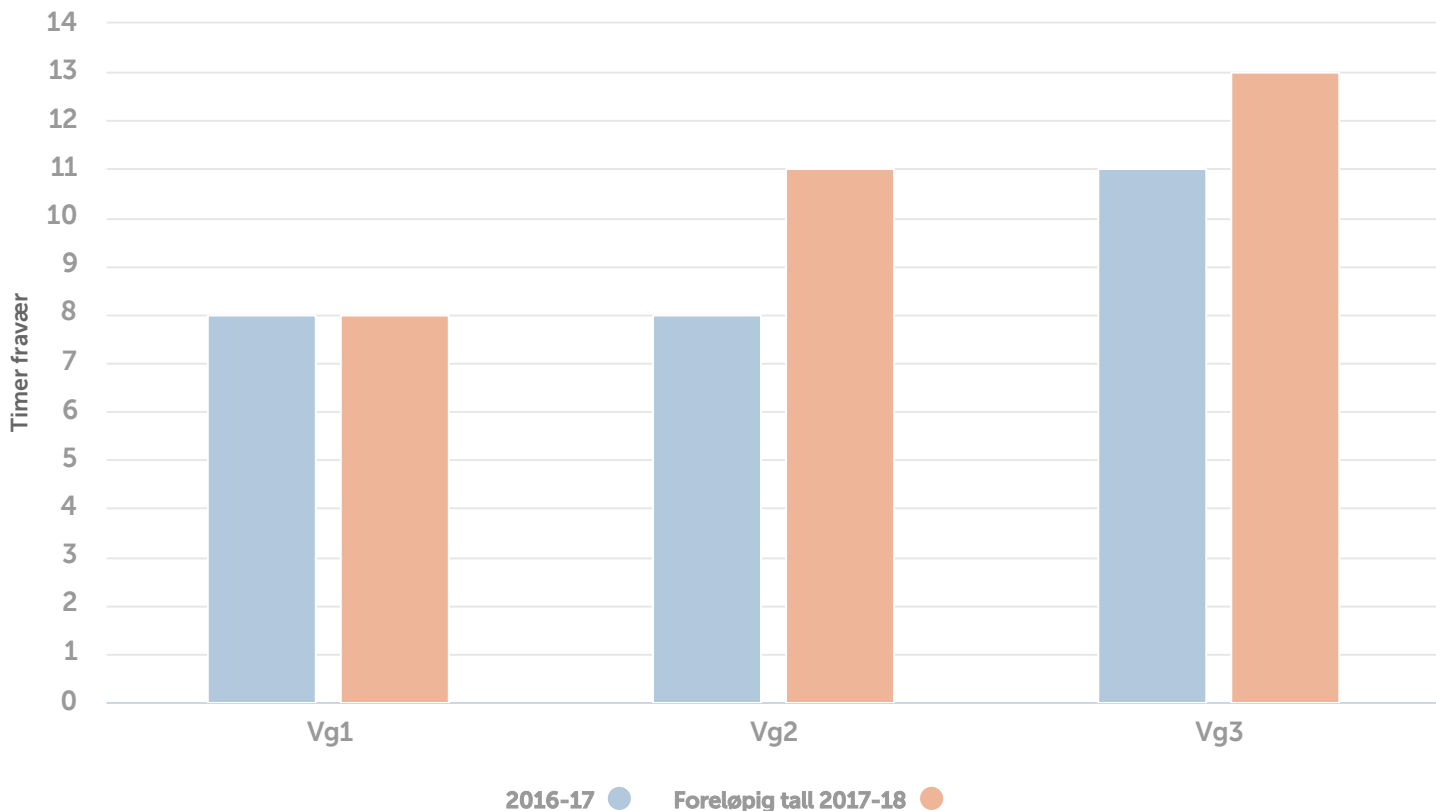
Timefraværet har gått opp på Vg2 og Vg3, ikke på Vg1

Timefraværet har gått opp på Vg2 og Vg3 fra i fjor til i år. På Vg1 er timefraværet det samme som i fjor. En mulig forklaring på at Vg1 elevene ikke har høyere fravær enn i fjor kan være at dette er det første året de har med fraværsgrense. Elevene på Vg2 og Vg3 har et års erfaring med fraværsgrensen og er derfor kanskje ikke like nervøse for å være borte som de var i fjor da fraværsgrensen ble innført.

Figur 5. Median fravær i timer fordelt på trinn fra 2016-17 til 2017-18.

Median fravær i timer fordelt på trinn fra 2015-16 til 2017-18.

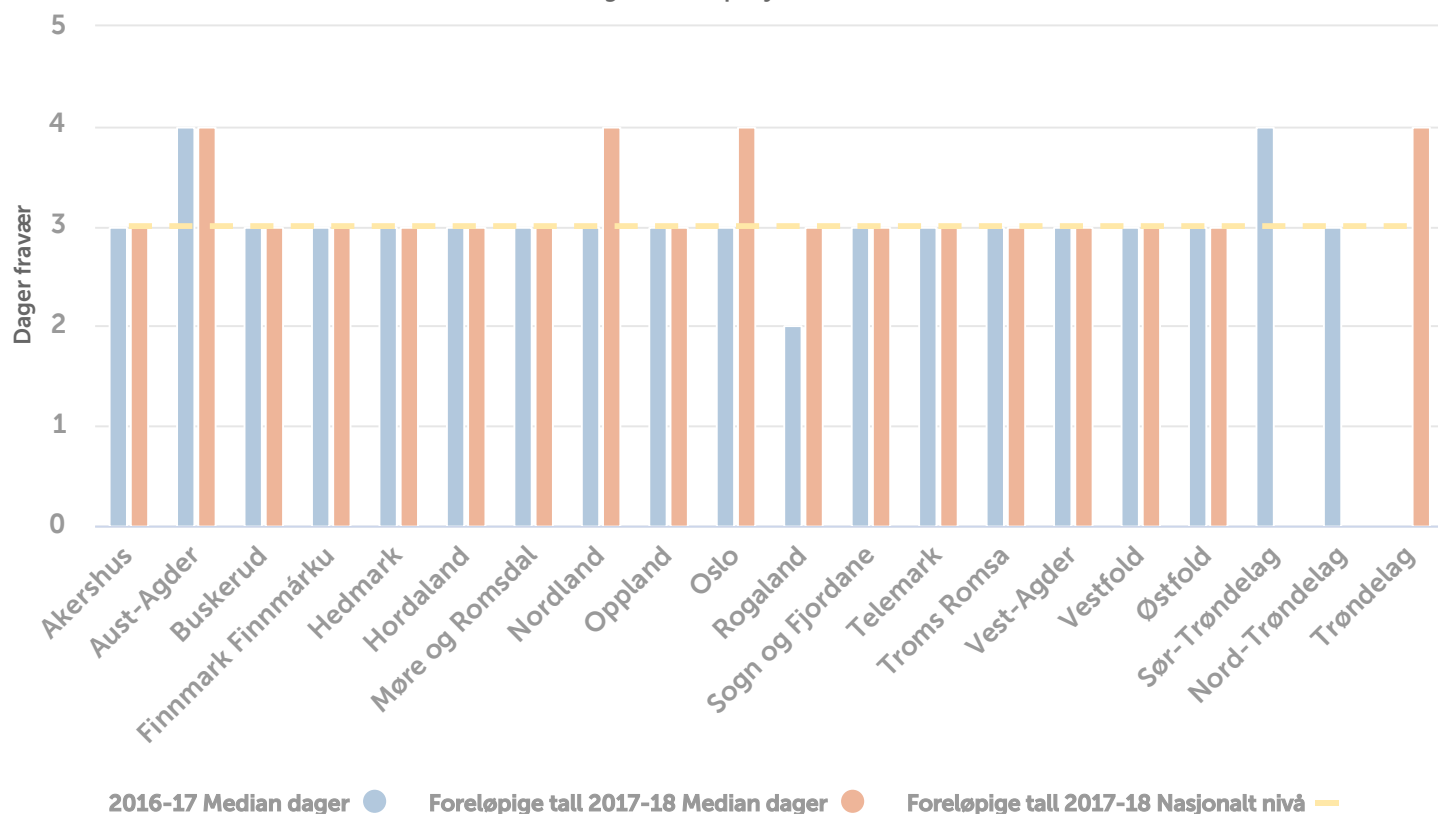
Dagsfraværet holder seg stabilt i de fleste fylker

De fleste fylkene har samme dagsfravær som i fjor, men Nordland, Oslo og Rogaland har gått opp med én dag. Det er generelt lite forskjeller mellom fylkenes dagsfravær.

Figur 6. Median fravær i dager fordelt på fylker. 2016-17 til 2017-18.

Median fravær i dager fordelt på fylker. 2016-17 til 2017-18.

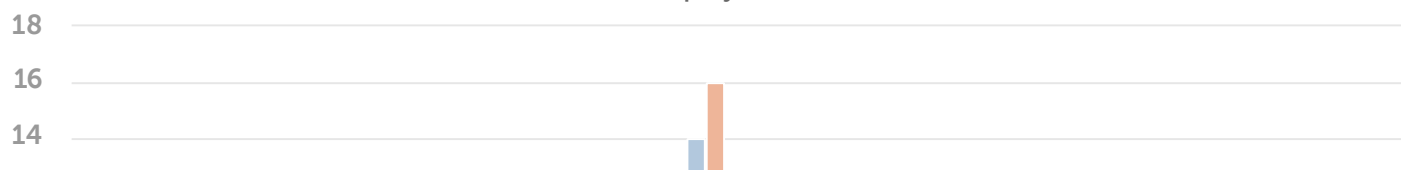
Noen få fylker trekker timefraværet opp

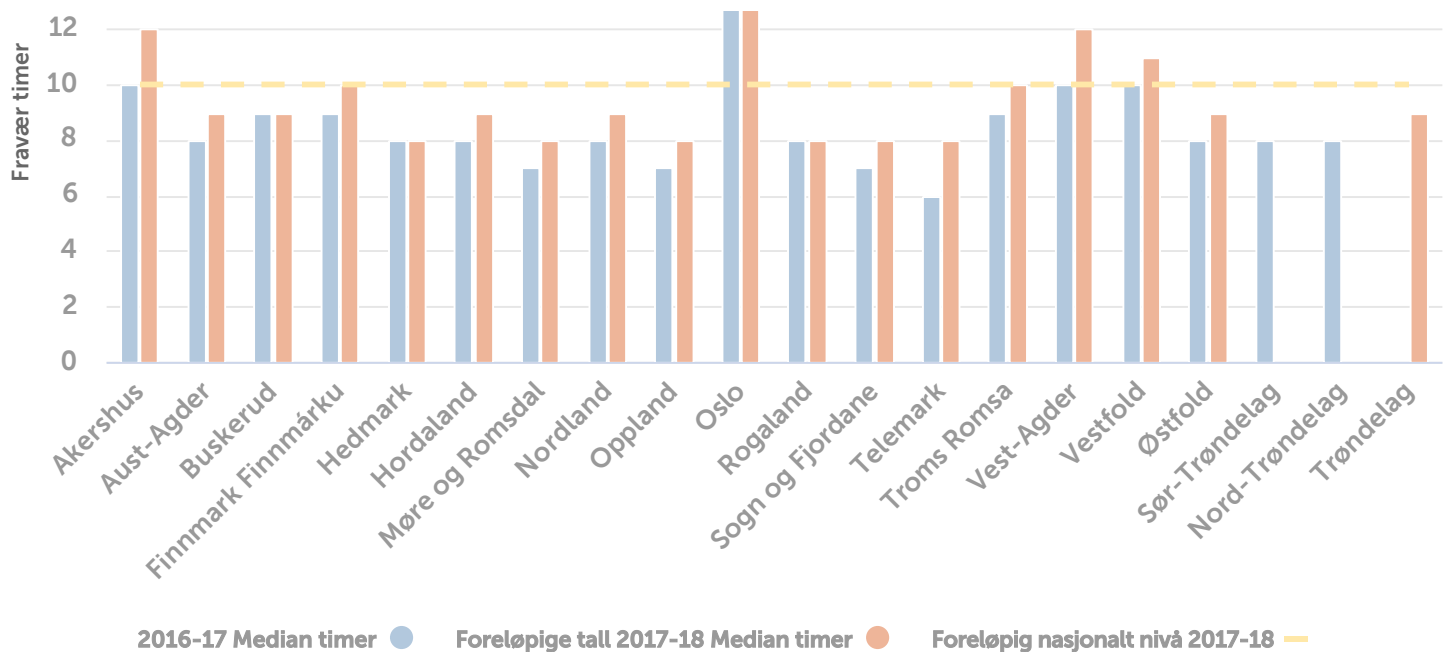
Når det gjelder timefraværet er det større forskjeller mellom fylkene. 2 av 3 fylker har imidlertid lavere timefravær en landsnivået. Kun Oslo, Vest-Agder, Akershus og Vestfold ligger over snittet. Oslo har også i år det høyeste timefraværet, med 16 timer, noe som er en økning på 2 timer fra i fjor.

Figur 7. Median fravær i timer fordelt på fylker. 2016-17 til 2017-18.

Median fravær i timer fordelt på fylker. 2016-17 til 2017-18.

Jenter har én dag mer fravær enn gutter

Det er generelt sett små forskjeller mellom fraværet til jenter og gutter. I 2017-18 har jenter typisk 4 dager og 10 timer fravær. Dette er en økning på to timer fra i fjor. Gutter har 3 dager og 10 timer fravær. Dette er en økning på 1 time fra i fjor. På Vg3 er det litt større forskjeller i timefraværet. Gutter har typisk 15 timer fravær i Vg3, mens jenter har 11. På Vg3 har guttene også 4 dager fravær, som jentene.

[Se mer om forskjellen mellom kjønnene her.](#)

Litt færre elever blir stående uten vurderingsgrunnlag (IV)

Statistikken [Elever uten vurderingsgrunnlag](#) gir oversikt over hvor stor andel av elevene som ikke får karakter fordi de har overskredet fraværs grensen eller mangler vurderingsgrunnlag i ett eller flere fag ved standpunkt. Skolen fører da IV i stedet for standpunktkarakter. [Elever uten vurderingsgrunnlag – fellesfag](#) viser hvor stor andel av elevene som ikke får karakter i fellesfagene. [Elever uten vurderingsgrunnlag – fagstørrelse](#) viser andelen med IV i små, mellomstore og store fag.

Fra 2016-17 til 2017-18 ser vi en liten nedgang i andelen elever som ikke får vurderingsgrunnlag (IV) i minst ett fag på nasjonalt nivå, fra 3,1 til 3,0 prosent. For skoleåret 2017-18 er dette 5 162 elever, 120 færre enn i 2016-17. Av disse elevene, har under halvparten kun IV i ett fag.

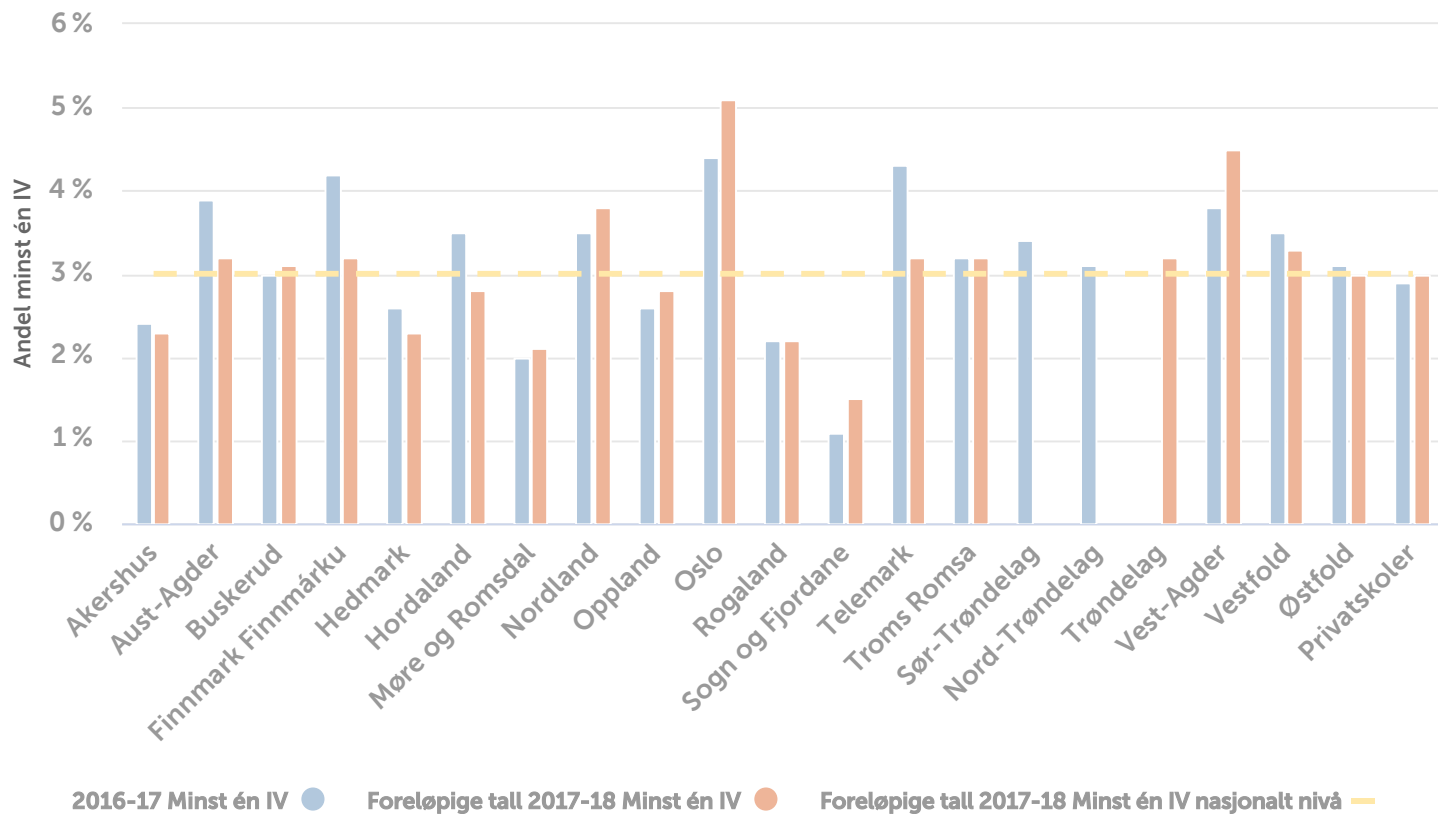
I noen fylker går andelen med IV markant ned

Selv om det er en liten nedgang i andel elever som har fått minst én IV på nasjonalt nivå er det forskjeller mellom fylkene. I Telemærk og Finnmark har andelen gått ned med henholdsvis 1,1 og 1,0 prosentpoeng. Dette utgjør omlag 25 prosent færre elever. I Oslo og Vest-Agder går derimot andelen med minst én IV opp med 0,7 prosentpoeng, noe som tilsvarer en økning på 19 prosent.

Figur 8. Andelen med minst én IV fordelt på fylker. 2016-17 til 2017-18.

Figur 8. Andelen med minst én IV fordelt på fylker. 2016-17 til 2017-18.

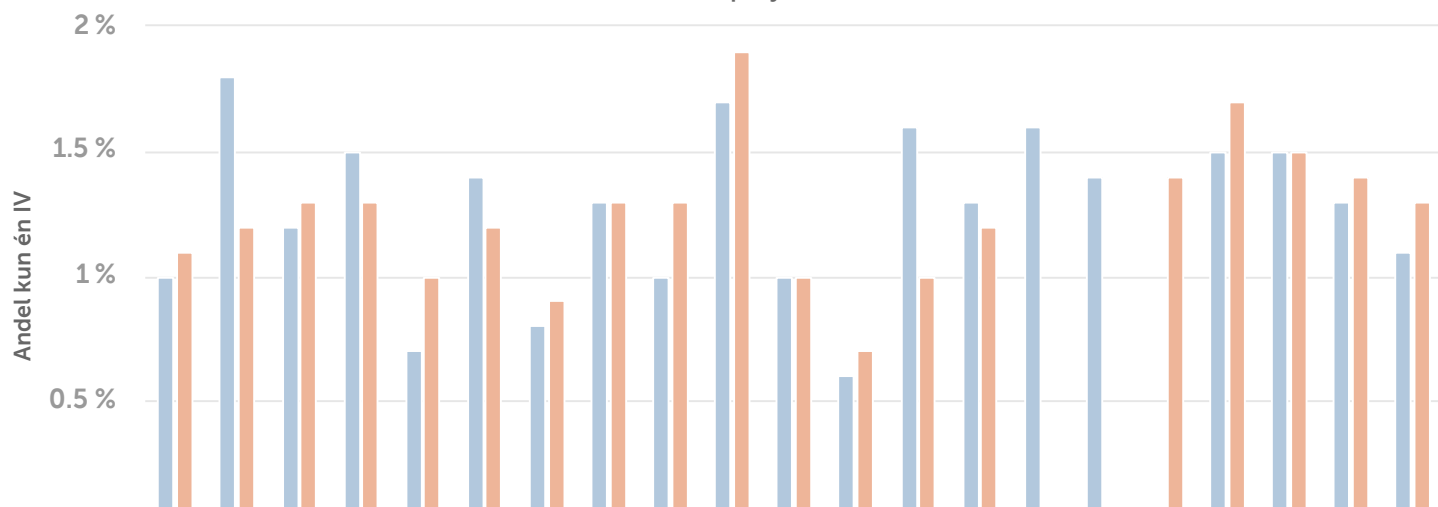

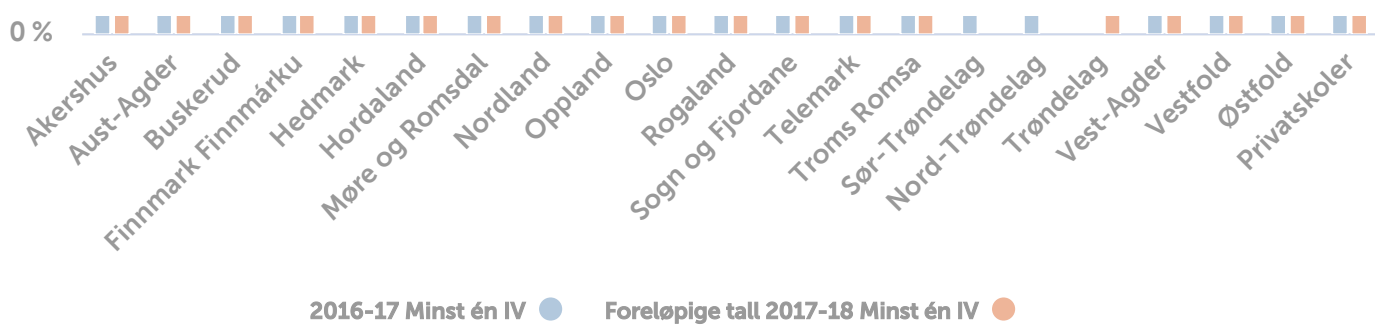
Selv om andelen elever med én IV er uendret fra i fjor er det forskjeller mellom fylkene. Aust-Agder og Telemark har omlag en tredjedel færre elever med IV i ett fag. I Hedmark og Oppland har andelen økt med 0,3 prosentpoeng.

Figur 9. Andelen med kun én IV fordelt på fylker. 2016-17 til 2017-18.

Andelen med kun én IV fordelt på fylker. 2016-17 til 2017-18.

[Se forskjeller mellom andelen med IV i fylkene her.](#)

Flere gutter enn jenter blir stående uten vurdering i fag

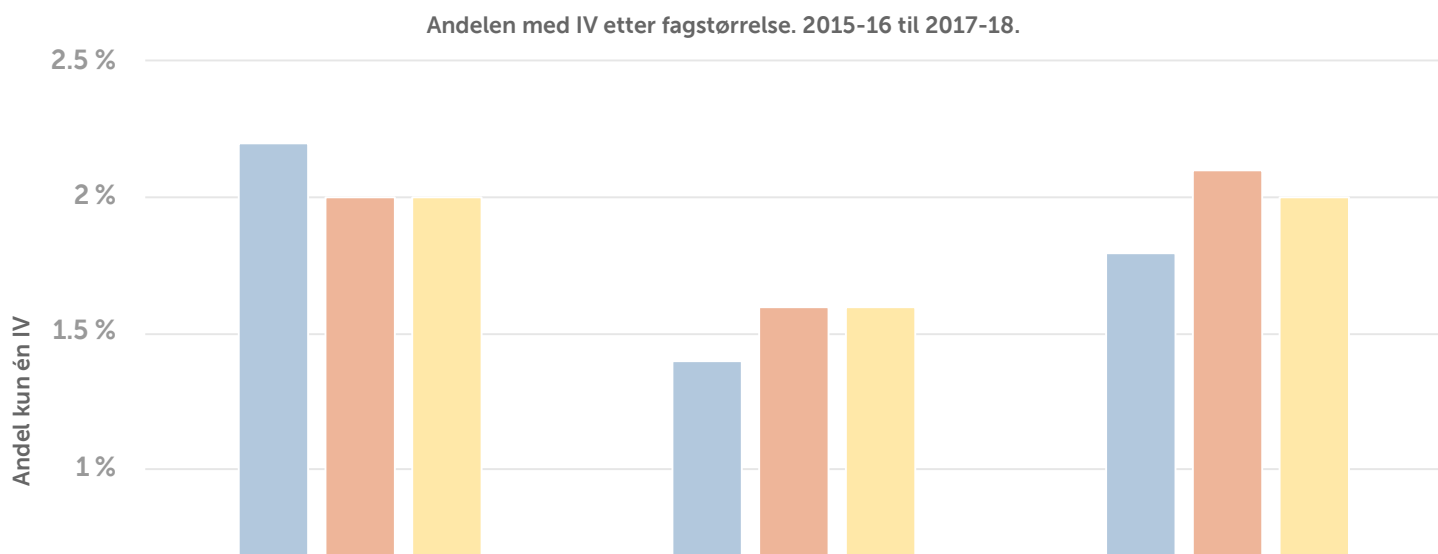
I 2017-18 hadde 3,6 prosent av guttene IV i minst ett fag. Dette gjaldt kun 2,5 prosent av jentene. Forskjellene mellom kjønnene er størst på studieforberevende utdanningsprogram. På yrkesfaglige utdanningsprogram er det nesten ikke forskjell på kjønnene.

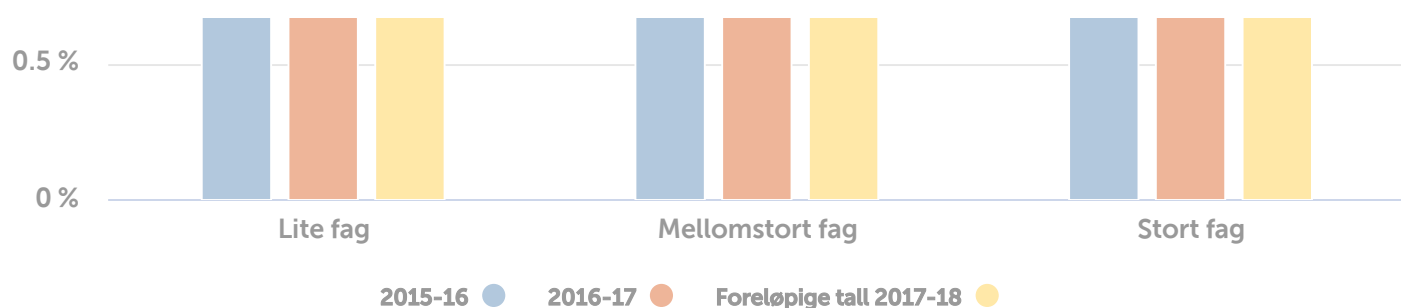
[Se forskjeller mellom andelen med IV mellom kjønnene her](#)

Andelen IV har gått ned i små fag

Andelen elever uten vurderingsgrunnlag har generelt sett gått ned etter innføringen av fraværsgrensen. Når vi deler fagene inn etter hvor mange timer de har i løpet av året ser vi imidlertid at andelen har gått ned i de små fag og noe opp i mellomstore og store fag. Vi har definert små fag som fag på under 57 timer, noe som tilsvarer rundt to skoletimer i uka eller mindre. Store fag er fag med 140 timer eller mer i løpet av et skoleår, som vil si fem timer i uka eller mer. Mellomstore fag er midt mellom de to (57-139 timer i året). Det var mange som var bekymret for at flere elever ikke ville få karakter i de små fagene. Statistikken viser derimot det motsatte.

Figur 10. Andelen med IV etter fagstørrelse. 2015-16 til 2017-18.

Av fellesfagene er det flest som får IV i kroppsøving Vg2

Selv om de små fagene samlet sett ikke har høyere andel IV enn de store er det fortsatt slik at noen av de små fagene har en høy andel IV. I kroppsøving Vg2 får nærmere 3 prosent av elevene IV. Andelen har likevel gått ned med 0,5 prosentpoeng siden før fraværsgrensen ble innført.

Tabell 1. Andelen med IV i fellesfag. 2015-16 til 2017-18

Fagnavn	2015-16	2016-17	Foreløpige tall 2017-18
Engelsk, Vg1 studieforbereende utdanningsprogram	0,5	0,6	0,6
Engelsk, Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	1,9	2,4	2,1
Kroppsøving Vg2	3,3	2,8	2,8
Kroppsøving Vg3	1,8	1,4	1,5
Matematikk 1P	0,8	1	1
Matematikk 1P-Y	1,5	2,4	2,1
Matematikk 1T	0,2	0,3	0,2
Matematikk 2P	0,9	1,2	1,2
Matematikk 2P-Y	1,8	2,1	2,4
Naturfag, Vg1 studieforbereende utdanningsprogram	0,6	0,7	0,7
Naturfag, Vg1 yrkesfaglig utdanningsprogram	2,1	2,5	2,3

Norsk hovedmål, Vg3 påbygging til generell studiekompetanse, skriftlig	1,5	1,8	1,9
Norsk hovedmål, Vg3 studieforbereende utdanningsprogram, skriftlig	0,6	0,8	0,8
Norsk sidemål, Vg3 studieforbereende utdanningsprogram, skriftlig	0,6	0,8	0,9
Norsk sidemål, Vg3 påbygging til generell studiekompetanse, skriftlig	1,8	2	2,1
Norsk, Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	1,6	2,1	2
Samfunnsfag	1,1	1,3	1,2

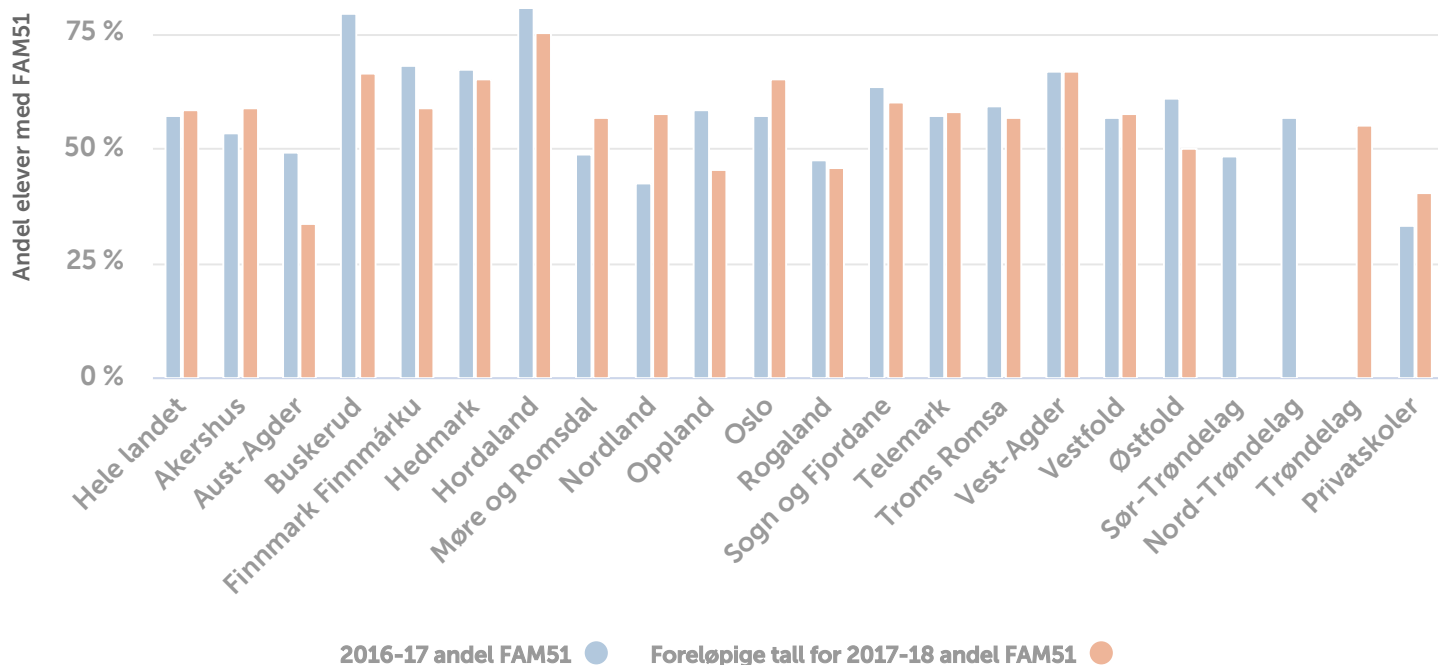
Andelen som får IV på grunn av fraværsgrensen holder seg stabilt

I år som i fjor har 1,8 prosent fått IV på grunn av fraværsgrensen (FAM51). På nasjonalt nivå har 3,1 prosent av elevene IV ved standpunkt i minst ett fag. Av disse fikk over halvparten, eller 1,8 prosent ikke vurdert på grunn av fraværsgrensen. Andelen varierer i stor grad mellom fylkene. I Aust-Agder er det kun én tredjedel av elevene som fikk IV på grunn av overskredet fraværsgrense, mens det gjald 3 av 4 ordinære elever i Hordaland.

Figur 11. Andelen med IV på grunn av fraværsgrensen (FAM51), av alle med IV i minst ett fag. 2016-17 til 2017-18.

Andelen med IV på grunn av fraværsgrensen (FAM51). 2016-17 til 2017-18.

100 %

Andelen som slutter fortsetter å gå ned

Foreløpige tall viser at det er litt færre ordinære elever* som slutter i løpet av dette skoleåret, sammenlignet med de tre foregående skoleårene. De siste tre årene har andelen elever som slutter i løpet av året gått ned fra 4,0 til 3,7 prosent, noe som tilsvarer omlag 600 færre elever.

Det er imidlertid forskjeller mellom fylkene. Vestfold har om lag om lag 35 prosent flere som slutter i løpet av året, sammenlignet med i fjor. Østfold og Finnmark har derimot henholdsvis 27 og 18 prosent nedgang i andelen som slutter i løpet av året. Antall elever som slutter varierer fra år til år mellom fylkene. Detaljert sluttet-statistikk med endelige tall for skoleåret 2017-18 publiseres i oktober.

Figur 12. Andelen som har sluttet i løpet av året. 2016-17 til 2017-18.

Andelen som har sluttet i løpet av året. 2016-17 til 2017-18.

